

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת קטרי שטרית

טטיאנה מזרסקי

נעמה לזימי

אימאן ח'טיב יאסין

אלון שוסטר

לימור סון הר מלך

פ/25/4431

הצעת חוק דמי מחלה (תיקון – חישוב היעדרות לעובד המצוי בסיכון מוגבר לחלות במחלה ממארת),

התשפ"ד–2024

תיקון סעיף 2 .1 בחוק דמי מחלה, התשל"ו–1976¹, בסעיף 2, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א2) על אף האמור בסעיף קטן (א), עובד שהוגדר על ידי יועץ גנטי כנמצא בסיכון מוגבר לחלות במחלה ממארת ונעדר מעבודתו לצורך טיפול תקופתי, לרבות ביצוע בדיקות תקופתיות, יהיה זכאי לקבל ממעסיקו תשלום דמי מחלה החל מהיום הראשון להיעדרו, ובכלל זה מחלקו, בכפופות לתקופת הזכאות המקסימלית כאמור בסעיף 4, ובלבד שמסר למעסיקו אישור רפואי בכתב כי הטיפול או הבדיקה נדרשים בקשר לאותה מחלה."

דברי הסבר

בסעיף 2(א) לחוק דמי מחלה, התשל"ו–1976 (להלן – החוק), נקבע כי עובד שנעדר מעבודתו בשל

¹ ס"ח תשל"ו, עמ' 206.

מחלה יהיה זכאי החל מהיום הרביעי ואילך לדמי מחלה מלאים ואילו ביום השני והשלישי – למחצית דמי המחלה. משמע, שביום הראשון להיעדרו, לא יהיה זכאי לדמי מחלה.

כיום חיות בישראל כ-15,000 נשים אשר נמצאות בסיכון גבוה לחלות בסרטן שד ושחלה תורשתיים. נשים אלו ברובן נושאות את אחת המוטציות בגנים BRCA1 או BRCA2 אשר מעלות את הסיכון לחלות בסרטן שד לעד 80% (לעומת כ-13% באישה בריאה) ואת הסיכון לחלות בסרטן השחלה לעד 50% (לעומת כ-1.4% באישה בריאה). נשים אלו נמצאות בסיכון מוגבר לחלות בסרטן בגיל צעיר יותר (מתחת לגיל 40) וכן בסוג סרטן שד אגרסיבי יותר. חלק מהנשים שנמצאות בסיכון גבוה כבר חלו בסרטן אולם חלקן טרם חלו.

לאור הסיכון הגבוה לתחלואה בקרב נשים אלו, ההמלצות הרפואיות לנשים אלו כוללות סדרת בדיקות לאיתור מוקדם של סרטן אחת לחצי שנה, בדומה לבדיקות שמבוצעות למחלימות סרטן השד והשחלה. בדיקות המעקב הוכחו כמצילות חיים באוכלוסייה זו ואי הקפדה על המעקב מובילה לגילוי מאוחר של סרטן ממושט אשר מקטין את סיכויי השרידות של האישה.

בדיקות הגילוי המוקדם לרוב אינן מחייבות היעדרות של יום מלא אלא היעדרות של מספר שעות בודדות. אולם, עובדת שהינה בסיכון גבוה לסרטן ונדרשת לבצע את הבדיקות כאמור אינה זכאית לדמי מחלה בעד היעדרות ככל שאינה מתמשכת יותר מיום אחד. מצב זה גורם בפועל לקושי ביישום ההמלצות הרפואיות באוכלוסייה הנמצאת בסיכון הגבוה ביותר לחלות בסרטן.

לפיכך, מוצע לקבוע כי עובד שעל פי חוות דעת של יועץ גנטי נמצא בסיכון לחלות במחלה ממארת ומוכרח להחסיר יום עבודה או להיעדר מחלקו בשל בדיקות ביקורות תקופתיות או בשל טיפול תקופתי, יהיה זכאי לדמי מחלה מהיום הראשון להיעדרות.

הצעת חוק זו הוכנה בשיתוף עם עמותת גנים טובים קהילת נשאות ונשאי BRCA בישראל.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

ח' באדר ב' התשפ"ד (18.03.2024)